

Innst. 184 S

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 46 LS (2014–2015)

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til ratifikasjon av protokoll 30. april 2010 til den internasjonale konvensjon om ansvar og erstatning for skade i forbindelse med sjøtransport av farlige og skadelige stoffer, 1996

Til Stortinget

Sammendrag

I proposisjonen ber regjeringen om Stortingets samtykke til ratifikasjon av protokollen 30. april 2010 («2010-protokollen») til den internasjonale konvensjon 3. mai 1996 om ansvar og erstatning for skade i forbindelse med sjøtransport av farlige og skadelige stoffer («1996 HNS-konvensjonen»). Ved å ratifisere protokollen vil Norge bli bundet av 1996 HNS-konvensjonen som endret ved 2010-protokollen. Konvensjonen fra 1996 og protokollen fra 2010 er vedtatt i FNs sjøfartsorganisasjon IMO (International Maritime Organization). 1996 HNS-konvensjonen med de endringer som følger av 2010-protokollen, refereres det i det følgende til som «2010 HNS-konvensjonen».

Videre foreslås i proposisjonen endringer i sjøloven til gjennomføring av den konsoliderte 2010 HNS-konvensjonen i norsk rett. Det vises til egen innstilling om lovforslaget.

Norge undertegnet 1996 HNS-konvensjonen 25. september 1997 med forbehold om ratifikasjon. Konvensjonen inneholder regler om ansvar og forsikring i forbindelse med skader forårsaket av farlige og skadelige stoffer som transporteres som last om bord på skip. Formålet med konvensjonen er å bedre de skadelidtes erstatningsrettslige vern etter ulykker med farlig gods om bord på skip. Konvensjonen er

bygd opp etter mønster av systemet i den internasjonale konvensjon 27. november 1992 om erstatningsansvar for oljesølskade («1992-ansvarskonvensjonen») og den internasjonale konvensjonen om opprettelse av et internasjonalt fond for erstatning av oljesølskade («1992-fondskonvensjonen»), som begge er ratifisert av Norge og gjennomført i norsk rett i sjøloven kapittel 10.

HNS-konvensjonen pålegger skipets eier et objektivt ansvar som er begrenset oppad til et visst beløp pr. hendelse, og som øker med skipets størrelse. Skipets eier plikter å ha forsikring for dette ansvaret. Over beløpsgrensen for skipseierens ansvar skal tapene dekkes av Det internasjonale fond for farlige og skadelige stoffer (HNS-fondet). Erstatningsutbetalinger fra HNS-fondet skal finansieres av en avgift som innkreves etter at det er skjedd en ulykke. Avgiften skal betales av dem som gjennom det forutgående året (eller tidligere år) har mottatt et visst kvantum av slike stoffer som konvensjonen omfatter. På denne måten deles de økonomiske konsekvensene av skader mellom sjøtransportnæringen og de involverte lasteinteressene. Rederinæringen får økt ansvar, men vil fortsatt være beskyttet mot et katastrofeansvar ved ansvarsbegrensningsregler av samme type som gjelder for oljesølsansvaret. Lasteinteressene bidrar i form av avgiftene til HNS-fondet. HNS-fondets årlige administrative kostnader skal også dekkes inn ved en avgift som nevnt.

2010-protokollen til HNS-konvensjonen ble undertegnet av Norge med forbehold for ratifikasjon 25. oktober 2011.

Bakgrunnen for 2010-protokollen er først og fremst at det oppsto vanskeligheter med å anvende 1996 HNS-konvensjonens bestemmelser om ikrafttredelse. Dette knyttet seg særlig til det forhold at de fleste statene som har sluttet seg til 1996 HNS-konvensjonen, ikke har oppfylt sine plikter etter konven-

sjonen til å informere IMO's generalsekretær om mot- tak av farlig gods i vedkommende stat. Slik rapporte- ring er sentral for ikrafttredelsen av konvensjonen og for at konvensjonen kan fungere etter hensikten. Det ble som følge av dette utarbeidet en endringsproto- koll som skulle løse disse problemene. Protokollen retter også opp enkelte andre forhold knyttet til 1996 HNS-konvensjonen, blant annet reglene om hvem som skal være avgiftspliktig for LNG til HNS-fon- det.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbei- derpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Hen- riksen, lederen Hadia Tajik og Lene Vågslid, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspar- tiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leir- stein, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, ser behovet for at Norge ratifiserer protokollen av 30. april 2010 til den internasjonale konvensjonen av 3. mai 1996 om ansvar og erstat- ning for skade i forbindelse med sjøtransport av far- lige og skadelige stoffer.

Komiteen registrerer at ratifikasjon og gjen- nomføring av 2010 HNS i norsk rett har en lang his-

torikk. Allerede i 2000 ga Justisdepartementet Sjø- lovkomiteen i mandat å vurdere innføringen av kon- vensjonen i norsk rett.

Komiteen bemerker at dette vil føre til sikrere transport av farlig gods til sjøs, med klare ansvars- plasseringer.

Komiteen bemerker at rederinæringen fortsatt vil være beskyttet mot katastrofeansvar ved ansvars- begrensningsreglene av samme type som gjelder for oljesølansvaret.

Komiteen bemerker at ved gjennomføringen av konvensjonen og protokollen følger Stortinget opp Sjølovkomiteens utredning NOU 2004:21.

Komiteen slutter seg etter dette til de vurderin- gene og forslagene som fremkommer av proposisjo- nen og samtykker til ratifikasjon av protokollen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker i ratifikasjon av protokoll 30. april 2010 til den internasjonale konvensjon om ansvar og erstatning for skade i forbindelse med sjø- transport av farlige og skadelige stoffer, 1996.

Oslo, i justiskomiteen, den 3. mars 2015

Hadia Tajik

leder

Jenny Klinge

ordfører